Ner 123. ROK 1839. SOBOTA 1 CZERWCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

Imiona Rzymskie. Jutro Erazma.

Imiona Sławiańskie. Jutro Ratisław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 4‴, 332	+ 10°, 8	4‴, 57	ZPn Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
31	2	3, 620	+ 17, 8	4, 86	Pł Wschodni słaby	"	
	10	3, 183	+ 13, 7	4, 67	Pn. Zachodni słaby	"	

Wiadomości krajowe.

— KRAKOW. —

Przejeżdżająca do zagranicznych kąpieli JPanna Olimpia Szczepańska uczennica Szkoły Baletu Wielkiego Teatru Warszawskiego, który dziś można śmiele do pierwszych baletów europejskich policzyć; będzie miała zaszczyt w następujący wtorek tańczyć w tutejszym teatrze *Solo Mazura*, i inne *Solo* z baletu. Jest ona jedną z liczby tych młodych tancerek, które w roku 1835 na zjeździe NN. Monarchów w Kaliszu, miały szczęście występować przed Najjaśniejszemi Gośćmi, i bydź na łaskawiej przyjętemi.

Wiadomości zagraniczne.

— *Z Petersburga* 5 (17) *Maja.* —

N. Cesarz Jmć, w skutek przedstawienia ministra skarbu, roztrząsnionego w komitecie ministrów, dnia 10 marca r. b. Najwyżéj dozwolić raczył cudzoziemcom: van Aken, hrabi de Pradel van Hobbelskroj Marsellin de Fren, Berier synowi i Barbier, założyć w cesarstwie Rossyjskiem spółkę przez akcye, pod nazwą kompanii żeglugi morskiéj i handlu na morzu czarném i na wschodzie, z zapewnieniem téjże różnych swobód i zasiłków, w art. 15 statutu kompanii wyrażonych. Kompania ta zostaje pod protekcyą Jego Cesarskiéj Mci.

— *Paryż* 14 *Maja.* —

Posiedzenie izby parów. Parowie zgromadzili się dziś bardzo licznie. Na ławce ministeryalnéj znajdował się tylko wielki pieczętarz pan Teste. Zaraz po rozpoczęciu posiedzenia, margrabia Dreux-Brézé prosił o głos, wcelu zbicia zarzutu jakoby dwaj ludzie w liberyi jego rodziny, zostali uwięzieni jako należący do rozruchow. (Ludzie ci przez ciekawość zbliżyli się do miejsca rozruchów i zostali zatrzymani). Następnie wielki kanclerz wręczył prezydującemu postanowienie królewskie, które tenże w pośród głuchego milczenia obecnych odczytał:

»Z uwagi na 28 artykuł ustawy konstytucyjnéj, który izbie parów pod sąd oddaja zbrodnie stanu i zamachy na bezpieczeństwo państwa; zważywszy, że miasto Paryż w dniu 12 i 13 b. m. było miejscem zamachów na bezpieczeństwo kraju, rozkazaliśmy i rozkazujemy jak następuje: Art. I. Izba parów urządzona jako trybunał, bez zwłoki rozpocznie postępowanie sądowe przeciw tym oso-

bom; które jako przywódzcy, pomocnicy, albo wspolnicy wspomnionych wyżej zamachów, zostały albo zostaną uwięzione. Art. 2. Przy instrukcyi processów izba używać będzie takich form, jakich do dziś dnia trzymano się. Art. 3. Pan Franck Carré, nasz prokurator jeneralny przy naszym sądzie paryzkiem pełnić będzie obowiązki jeneralnego prokuratora przy sądzie parów. Panowie Boucly i Rouguier będą jego assystentami, albo wrazie przeszkody zastąpią go.

Datowane w Paryżu 14 maja 1839 r.

(podpisano) *Ludwik Filip*,

(kontrasygn.) Wielki pieczętarz Teste.

Na wniosek prezydującego izba zmieniła się w sąd i publiczne posiedzenie zostało o godzinie w pół do 3ciéj zamknięte.

Izba deputowanych. Z porządku wypadło dziś głosowanie dla mianowania prezesa i 2ch wice-prezesów. Przy pierwszym zbieraniu kresek pan Thiers otrzymał 201, pan Sauzet 199, pan Dupin 10, pan Lamartine 5, pan Odillon Barrot 3, pan Lafitte 2 glosy, żaden z kandydatów nie miał koniecznej większości która wynosiła 212 głosów. Przy drugiém głosowaniu pan Sauzet otrzymał 213 głosów a pan Thiers tylko 206. Pierwszy zatém został mianowany prezesem (o czém już donieśliśmy). Przystąpiono do mianowania wice-prezesów. Panowie Ganneron i Jacqueminot otrzymali po 201 głosów i zostali mianowani wice-prezesami, a izba odroczyła się na czas nieograniczony.

— *Dnia* 15 *Maja.* —

Merszałek Gérard przez rozkaz dzienny wezwał wszystkie pułki gwardyi narodowéj, aby podały dokładne listy rannych i zabitych w dniach 12 i 13 b. m. Dotychczas z raportów rozmaitych szpitali wiadomém jest, iż do Hotel Dieu, przywieziono 69 rannych, z których 34 umarło, do szpitala ś. Ludwika 38, z których umarło 19, do szpitala ś. Antoniego 14 rannych, a umarło 6, do szpitala miłosierdzia 2, rannych, do domu chorych przy ulicy ś. Dyonizyusza 2 rannych, a do Val de Grace 13 rannych, z których umarło 11. W ogóle zatém rannych 143 z których umarło 70. Przytém jednakże uważać należy, że wielu wichrzycieli w prywatnych domach ukryto, w cele leczenia ich. Wczoraj obywatele i żołnierze, którzy polegli w walce przeciw wichrzycielom, uroczyście zostali pochowani. Wszędzie, gdzie przechodził orszak pogrzebowy, objawiły się oznaki żywego i bolesnego współczucia dla nieszczęśliwych ofiar, a oburzenia przeciw wichrzycielom.

— *Dnia* 15 *Maja.* —

Prawie wszystkie tutejsze dzienniki zgadzają się na to, że niespokojności dwóch ostatnich dni były skutkiem spisku i przebiegłe ułożonego planu. Względem właściwego celu jednak i przywódców rozruchu, nie ma dotychczas pewnych domysłów. Zręcznie bardzo wybrano do rozpoczęcia niespokojności Niedzielę, i czas, w którym największa część mieszkańców znajdowała się na przechadzkach, dla tego bowiem w pierwszéj chwili, trudno było zgromadzić gwardyę narodową. Utrzymują niektóre osoby, że dowódcy odznaczali się czerwonemi szarfami, widziano nawet kilka chorągwi tego koloru. Pierwsze barykady zostały wzniesione bez krzyku i wrzawy, a pracujący przy tem oświadczali zdziwionym mieszkańcom, iż wykonywają wyższe rozkazy. Liczba zabitych i rannych nie jest jeszcze dokładnie oznaczoną, i rozmaicie ją podają. Z wielu stron zarzucają prefektowi policyi, zupełną niedbałość, i istotnie jest to bezprzykładne zdarzenie, żeby policya paryska niespodzianie zaskoczoną została wybuchem tak ważnego spisku. *Moniteur parisien* jednak zapewnia, iż prefekt policyi zawiadomionym został w Niedzielę zrana o zamierzonem poruszeniu, i że równie w prefekturze jak w koszarach, poczyniono kroki ku zapobieżeniu temu wypadkowi.

Względem sposobu w jaki burzyciele spokojności opanowali onegdaj ratusz; Constitutionnel tak mówi. «O godzinie wpół do piątéj, w chwili, kiedy straż gwardyi narodowéj pilnująca tego gmachu składała się tylko z 3 ludzi, inni bowiem udali się na obiad, jednocześnie zatrzymały się cztery powozy przed szyldwachem, który spokojnie przechadzał się tam i na powrót; z tych czterech powozów wyskoczyło nagle 18 osób uzbrojonych, które rzuciły się na szyldwacha, rozbroiły trzech gwardzistów, nie czyniąc im jednakże nic złego, i zabrali czterdzieści sztuk broni, które w kozłach stały przed gmachem, kiedy następnie gwardya narodowa chciała odebrać napowrót to stanowisko, musiała rozpocząć silny ogień, przez co 7 burzycieli śmiertelne poniosło rany.

Xiąże Bassano', (Hugues Bernard Marot) umarł wczoraj przeżywszy lat 76.

Podpułkownik Pelion i kapitan Devillers z gwardyi narodowéj, są ciężko ranni, o pierwszym zwątpili lekarze, drugi zdaje się, że może jeszcze być uzdrowionym.

Postanowieniem królewskiém z dnia dzisiejszego, zwołane zostały na dzień 8 przyszłego miesiąca kolegia wyborcze w Sedan, Jonzae, Saintes, Louviers, Uzes i Saargemünd, dla mianowania deputowanych w miejsce panów Cunin-Gridaine, Duchâtel, Dufaure, Passy, Teste, i Schneider, którzy zostali mianowani ministrami.

Innem postanowieniem królewskiém, pan Dubois członek izby deputowanych, mianowanym został w miejsce pana Villemain członkiem rady oświecenia publicznego.

— *Dnia* 16 *Maja.* —

Wczoraj wieczorem o godzinie 6téj, zdarzył się jeszcze jeden nieszczęśliwy wypadek. Jeden z członków gwardyi municypalnéj jechał spokojnie przez ulicę ś. Michała, wtém zatrzymało go 6 ludzi w bluzach, którzy wpadli nań z obelżywemi wykrzykami, zarzucając mu mordowanie obywateli paryzkich. Nakoniec jeden z tych sześciu wydobył z pod bluzy sztylet, i tylko co miał nim uderzyć, kiedy gwardzista jednym ciosem pałasza powalił go na ziemię, inni uciekli natychmiast, rannego zawieziono do Hotel Dieu.

— *Londyn* 15 *Maja.* —

Posiedzenie izby niższéj. Pan Hume wznowił dawniéj już roztrząsaną okoliczność, że jeden z dowodzących w wyższéj Kanadzie oficerów, pułkownik Prince, kazał bez żadnego sądu czterech powstańców rozstrzelać. Pan Labouchere, sekretarz ministerstwa osad, przyznał że to istotnie miało miejsce, i usiłował usprawiedliwić ten wypadek rozmaitemi okrucieństwami jakich dopuszczali się powstańcy; przyrzekł jednak że nic podobnego już się nie zdarzy. Kiedy następnie lord John Russel podał wniosek odroczenia izby do dnia 17 b. m., w którym o godzinie w pół do czwartéj ma się odbyć wybór mówcy, wrazie gdyby pan Abercromby obstawał przy swojéj rezygnacyi, kiedy następnie oświadczył że sekretarz stanu przy wydziale osad ma w dniu 31 podać nowy wniosek tyczący się Jamajki, i że ministrowie odstępują zamiaru zawieszenia na półtrzecia roku zarządu Jamajki, pan Abercromby zabrał głos, ostatecznie żegnając izbę, jako jéj mówca, przytém wszystkiem podziękował za ich przychylność i względy. Daléj pan Wynn oświadczył niechęć z powodu tak długiego odroczenia posiedzeń w chwili kiedy tyle niespokojności objawiło się i znowu może się objawić, na co lord Russel odpowiedział, że dotychczas przynajmniéj nie okazuje się w tym przedmiocie potrzeba żadnych nadzwyczajnych prawodawczych środków, i że wrazie gdyby ta potrzeba, co być może, późniéj okazała się, lepiéj byłoby podobne środki bez wielu zapowiadań od razu przedsiewziąść; prócz tego dwie odezwy wydane przeciw chartystom dobry skutek miały. W końcu oświadczył jeszcze minister, że w dniu 31 poda wniosek względem naznaczenia 30,000 fr. st. na cele oświecenia publicznego. Następnie izba odroczyła się do wspomnionego terminu. (Izba parów odroczyła się do tegoż dnia).

Wielki xiążę następca tronu rossyjskiego był obecnym na wyścigach konnych w Derby którym jednak nie sprzyjała pogoda i odbyły się w pośród śniegu.

Xiążę Ludwik Napoleon umieścił w *Times* i *Courier* list w którym odsuwa od siebie wszelką odpowiedzialność z powodu wybuchłych w Paryżu niespokojności. Zboleścią postrzegam z pańskiéj paryzkiéj korrespondencyi, iż mnie przypisują odpowiedzialność za ostatnie tamtejsze wypadki. Spodziewam się po dobroci pańskiéj, że zechcesz ten zarzut zbić najzupełniéj. Wiadomość o tych zaburzeniach równie mię zadziwiła jak zmartwiła. Gdybym był duszą podobnego wypadku, tobym w dniu niebezpieczeństwa znalazł się na czele i nie wypierałbym się udziału w nim po upadku. Przyjmij pan zapewnienie mojego głębokiego szacunku. Napoleon Ludwik Bonaparte.

— *Lizbona* 6 *Maja.* —

Owdowiała królowa angielska przybyła tu w dniu 30 z. m. i jutro ma zamiar udać się do Londynu. Admirał Sartorius z swoją małżonką przybyli tu z Anglii.

Hrabia das Antas w towarzystwie pana Velozo da Cruz udał się do Porto, dla objęcia tam na nowo dowództwa nad trzecim okręgiem wojskowym.

W piątek baron do Tajal złożył w Senacie petycyę w któréj towarzystwo handlowe w Funchal, na wyspie Maderze, prosi senatu o ustanowienie kursu pieniędzy z Stanów Zjednoczonych Ameryki na równi zpieniędzmi rzeczy pospolitych południowo-amerykańskich. Baron popierał wymownie tę petycyą zwracając szczególniéj uwagę na korzyści handlowe jakieby otrzymała przez to wyspa Madera, mianowicie ponieważ traktat handlowy między Stanami Zjednoczonemi a Francyą na mocy którego wina francuzkie za połowę mniejszém cłem jak wina innych narodów, do północnéj Ameryki bywają wprowa-

dzane, z rokiem 1842 kończy się, a co rocznie znaczne bardzo partye wina z Madery do północnéj Ameryki wysłane bywają.

Xiążę Palmella został mianowany na miesiąc maj prezesem, a wicehrabia Semodaes wice prezesem swiatu.

Poseł duński przy tutejszym dworze, hr. Roventlow, wciągu kilku dni ma z całą swoją rodziną odjechać do Danii.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 5516.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

W skutek uchwały Senatu Rządzącego z dnia 13 marca 1838 roku Nro 1340 D. G., podaje do wiadomości, iż w dniu 10 czerwca roku bieżącego o godzinie 10 z rana odbywać się będzie w biórze Wydziału Dochodów Publicznych powtórna licytacya na wypuszczenie w dzierżawę wieczystą od 1 czerwca roku bieżącego gruntu morgów 62 prętów 81 z wykarczowanego lasu Kowalowa sztuka zwanego przy wsi narodowéj Przeginia położonego, *praetium fisci* do pierwszego wywołania czyli wkupnego ustanowione jest w kwocie złp. 611 groszy 6. Chęć licytowania mający złożą na *vadium* ¼ część kanonu w kwocie złp. 152 groszy 24 rocznie opłacać się mającego, to jest w kwocie złp. 38 groszy 6, główne warunki na zasadzie których realność pomieniona w dzierżawę wieczystą wypuszcza się, znajdują się w Wydziale Dochodów Publicznych, które każdego czasu pretendentom dzierżawy do odczytania mogą być udzielonemi.

Kraków dzia 18 maja 1839 r.

A. WĘŻYK.

(3r.) *Nowakowski* Sekr.

Nro 577.

SĄD III. INSTANCYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Gdy posada woźnego etatowego przy Sądzie Pokoju Okręgu I. Miasta Krakowa jest wakującą, przeto życzący sobie otrzymać takową, prośby swoje opatrzone w dowody dobréj konduity i sprawowanych dotąd obowiązków za pośrednictwem Sądu Pokoju Okręgu I. Miasta Krakowa w przeciągu dni czternastu podać mają przy udowodnieniu jako obowiązki woźnego dokładnie pełnić mogą.

Kraków dnia 28 maja 1839 roku.

w zastępstwie Prezesa Sądu Appellacyjnego

MĄKOLSKI.

Syktowski Sekr. (1r.)

Doniesienia prywatne.

W dniu 4 czerwca r. b. o godzinie 10 z rana w gmachu Sukiennice zwanym sprzedane zostaną przez publiczną licytącyą w drodze exekucyi sądowéj prawnie zajęte ruchomości jakoto: stelarszczyzna, odzież rozmajta i różne sprzęty domowe. Oczem chęć licytowania mających zawiadamiam.

Kraków dnia 29 maja 1839 r.

Ign. *Piekarski* Kom. Sąd.

Syndycy handlu upadłego Stan. Wojczyńskiego, zawiadamiają szanowną publiczność, iż w dniu 3 czerwca i następnych, sprzedany będzie przez publiczną licytacyą zapas towarów jedwabnych, bawełnianych i wełnianych w lokolu upadłego handlu, w domu pod L 21 przy głównym rynku, na którą to licytacyą syndycy, chęć kupna mających zapraszają.

Cztery tysiące złotych reńskich w M. Conwencyjnéj są od Sgo Jana do wypożyczenia na pewną hypotekę; życzący zgłosi się pod Nr 240 w gminie 8 do domu Blich zwanym, po dalszą w téj mierze informacyą.

Z dniem 20 czerwca r. b. otwarte zostaną łazienki kąpieli wód mineralnych siarczanych w Krzeszowicach w Okręgu W. M. Krakowa, o czém szanowną publiczność zawiadamia się. (1r.)

Koczobryk lekki używany zupełnie swieżo odnowiony jest do pozbycia, wiadomość powziąść można w handlu P. Verderber kupca przy ulicy Posselskiéj. (3r.)